EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.7.5.
COM(2019) 323 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK

Tizenötödik jelentés a 2004. április 29-i 866/2004/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról és az alkalmazásából eredő helyzetről a 2018. január 1-jétől 2018. december 31-ig tartó időszakra vonatkozóan

{SWD(2019) 290 final}

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK

Tizenötödik jelentés a 2004. április 29-i 866/2004/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról és az alkalmazásából eredő helyzetről a 2018. január 1-jétől 2018. december 31-ig tartó időszakra vonatkozóan

A csatlakozási okmány 10. jegyzőkönyvének 2. cikke szerinti rendszerről szóló 866/2004/EK tanácsi rendelet[1] (a továbbiakban: a zöld vonalról szóló rendelet) 2004. május 1-jén lépett hatályba. A rendelet meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett az uniós jog rendelkezéseit alkalmazni kell a személyek, áruk és szolgáltatások azon határvonalon keresztül történő mozgására, amely a Ciprusi Köztársaság területén a Ciprusi Köztársaság kormányának tényleges ellenőrzésén kívül eső területek és az annak tényleges ellenőrzése alatt álló területek között húzódik. E szabályok érvényesülésének biztosítása érdekében azok alkalmazási körét kiterjesztették az említett területek és az Egyesült Királyság keleti támaszponti területe (a továbbiakban: keleti támaszponti terület) között húzódó határvonalra.[2]

Ez a jelentés a 2018. január 1. és 2018. december 31. közötti időszakot fedi le.

A jelentéstételi időszakban a Bizottság a rendelet végrehajtásával kapcsolatban folyamatosan építő jellegű párbeszédet folytatott a Ciprusi Köztársaság illetékes hatóságaival, a támaszponti terület igazgatási szerveivel, valamint a Ciprusi Török Kereskedelmi Kamarával (a továbbiakban: CTKK).

1. SZEMÉLYEK ÁTKELÉSE

1.1. Az engedélyezett átkelőhelyeken való átkelés

A rendelet szilárd jogi keretet biztosít a zöld vonalat (a továbbiakban: a vonal) az engedélyezett átkelőhelyeken átlépő ciprusi állampolgárok, más uniós polgárok és harmadik országbeli állampolgárok átkeléséhez. 2018-ban a korábbi évekhez képest az átkelő ciprusi görögök száma nőtt, az átkelő ciprusi törökök pedig csökkent.

A Ciprusi Köztársaság rendőrségének (a továbbiakban: CYPOL) adatai szerint a jelentéstételi időszakban 1 014 340 (az előző évben 646 569) ciprusi görög személy és 486 040 (az előző évben 267 467) ciprusi görög jármű lépett át a kormány ellenőrzése alatt álló területekről Ciprus északi részére, míg 1 076 667 (az előző évben 1 140 682) ciprusi török személy és 417 629 (az előző évben 435 882) ciprusi török jármű érkezett Ciprus északi részéről a kormány ellenőrzése alatt álló területekre.[3] A határvonalat átlépő személyek tekintetében mind a ciprusi görögök számának jelentős növekedését, mind pedig a ciprusi törökök számának enyhe csökkenését elsősorban arra vezetik vissza, hogy 2018 folyamán a török líra az euróhoz képest meggyengült.

---

[1] HL L 161., 2004.4.30., 128. o. A legutóbb a 2013. július 15-i 685/2013/EU tanácsi rendelettel (HL L 196., 2013.7.19., 1. o.) módosított rendelet, közismert nevén: a zöld vonalról szóló rendelet.

[2] Lásd a zöld vonalról szóló rendelet (3) preambulumbekezdését.

[3] A Ciprusi Köztársaság hatóságai nem tartják nyilván a ciprusi görögök visszatérését a kormány ellenőrzése alatt álló területekre, illetve a ciprusi törökök visszatérését Ciprus északi részére.

A vonalat átlépő nem ciprusi uniós polgárok és harmadik országbeli állampolgárok száma tovább növekedett. A jelentéstételi időszak alatt nem ciprusi uniós polgárok és harmadik országbeli állampolgárok 1 129 293 (az előző évben 822 318) alkalommal lépték át a vonalat.

A CYPOL itt idézett számadatai nem tartalmaznak adatokat a Ciprus északi részéről az Egyesült Királyság keleti támaszponti területének fennhatósága alatt álló Pergamos és Strovilia átkelőhelyeken átkelő személyekre és járművekre vonatkozóan. A keleti támaszponti terület jelentése szerint ezeken az átkelőhelyeken 236 156 (az előző évben 140 913) ciprusi görög személy és 133 270 (az előző évben 59 852) ciprusi görög jármű kelt át Ciprus északi részére. Ugyanakkor az adatok szerint a másik irányba 471 690 (az előző évben 457 314) ciprusi török személy és 292 099 (az előző évben 272 090) ciprusi török jármű kelt át.[4]

2018. november 12-én két új átkelőhely lépett működésbe: Deryneia és Lefka-Apliki.[5]

2018-ban a CYPOL átkelőhelyeken dolgozó állomány 69-ről 95 főre bővült, mivel Deryneiában és Lefka-Aplikiben 26 tisztviselőt állítottak munkába.

A ciprusi török közösség 2018-ban gyűjtött adatai szerint a kormány által ellenőrzött területekről Ciprus északi részére átkelő ciprusi görög személyek száma 1 633 076-ra nőtt (az előző évi 1 066 284-ről), a ciprusi görög járművek száma pedig 731 215-re emelkedett (az előző évi 392 300-ról). A fent említett adatok az ellenkező irányban történő határvonal-átlépések tekintetében enyhe csökkenést mutatnak a ciprusi török személyek számában, amely (az előző évi 1 796 353 főről) 1 759 837 főre apadt, a ciprusi török járművek száma azonban (az előző évi 782 656-ról) 794 474-re emelkedett. A rendelkezésre bocsátott statisztikai adatok szerint 1 814 194 (az előző évben 1 546 475) nem ciprusi uniós polgár és harmadik országbeli állampolgár lépett át a kormány ellenőrzése alatt álló területekről Ciprus északi részére.

2018-ban nem jelentettek az átkelésekhez kapcsolódó incidenseket. Az uniós polgárokat szállító ciprusi török buszok számára azonban a Ciprusi Köztársaság hatóságai még mindig nem engedélyezik az átkelést a kormány által ellenőrzött területekre.

Az ENSZ ciprusi békefenntartó erői (a továbbiakban: UNFICYP) továbbra is elősegítették mindkét közösség vallásgyakorlását.[6] Az UNFICYP megállapította, hogy Ciprus északi részén azon vallási szertartások, amelyek lebonyolításához segítséget kértek tőle, többször kapták meg az engedélyt, mint a 2017. év azonos időszakában.

1.2. A zöld vonalon keresztül zajló irreguláris migráció és a menekültügy

A CYPOL 2018. évre vonatkozó adatai szerint a vonalon keresztül Ciprus északi részéről a kormány ellenőrzése alatt álló területekre átkelő irreguláris migránsok száma jelentősen megnövekedett. 2018-ban 4 451, 2017-ben 1 686, 2016-ban 1 499, 2015-ben pedig

[4] A nem ciprusi uniós polgárokról és harmadik országbeli állampolgárokról szóló statisztikák nem érhetők el a szóban forgó jelentéstételi időszakra vonatkozóan.

[5] A Bizottság (EU) 2015/1472 végrehajtási rendelete (2015. augusztus 26.) (HL L 225., 2015.8.28., 3–4. o.).

[6] Az UNFICYP főtitkárának 2019. január 11-i jelentése [S/2019/37], 31. pont.

1 290 irreguláris migráns lépett át a vonalon ebben az irányban. Az irreguláris migránsok főként Szíriából (1 573 fő), Kamerunból (472 fő), Pakisztánból (444 fő), Bangladesből (391 fő) és Irakból (328 fő) érkeztek. A Ciprusi Köztársaság hatóságai növekvő aggodalommal tekintenek a migráció fent említett hirtelen növekedésére.

A 4 451 irreguláris migráns 95 %-a (4 233 fő) kért nemzetközi védelmet a Ciprusi Köztársaságban. A legnagyobb számban Szíriából érkeztek kérelmezők (1 571 fő); a Ciprusi Köztársaság hatóságai jelentették, hogy a sikeres menedékkérelmek száma 2017-hez képest jelentősen növekedett.

A CYPOL a korábbi évekkel megegyező kritériumok – elsősorban az érintett migránsok úti okmányaiban szereplő információk és nyilatkozataik – alapján tudta azonosítani a személyeket. E vizsgálat szerint a kormány által ellenőrzött területeken a vonal irreguláris átlépését követően feltartóztatott migránsok majd mindegyike korábban Törökországból érkezett Ciprus északi részére.

A ciprusi török közösség megerősítette, hogy folytatódtak Ciprus északi részén az irreguláris migráció megakadályozása érdekében tett erőfeszítések. 2018-ban összesen 3773 személy[7] Ciprus északi részére történő beléptetését tagadták meg, és az északi területeken feltartóztatott 870 személyt[8] küldtek vissza abba az államba, ahonnan a szigetre érkeztek, azaz Törökországba.

A két közösségképviselői találkozón vettek részt a bűnözéssel és bűnügyekkel foglalkozó, mindkét közösséget magában foglaló és az ENSZ égisze alatt működő szakmai bizottság keretében. E bizottság kiterjesztéseképpen a két közösség továbbra is alkalmazta a „közös kommunikációs irodát”, amely fórumot biztosít a büntetőügyekben folytatott információcseréhez.

A CYPOL a Ciprusi Köztársaság egyéb releváns kormányhivatalaival és a keleti támaszponti terület igazgatási szerveivel folytatott együttműködést nagyon jónak nevezte.

A keleti támaszponti terület

Megnövekedett a Ciprus északi területeiről a keleti támaszponton keresztül érkező irreguláris migráció. 2018-ban 18 irreguláris migránst tartóztattak fel, miután azok szabálytalanul keltek át a vonalon.[9] 1248 személynek nem engedélyezték a határvonal átlépését, ezek túlnyomó többsége (277 fő) török állampolgár volt. A Ciprusi Köztársaság csatlakozási okmányának 3. jegyzőkönyvében szereplő vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően a keleti támaszponti terület hatóságai megtagadták olyan külföldi – egyesült államokbeli, ukrán, orosz, argentin és bosznia-hercegovinai – állampolgárok zöld vonalon való átkelését, akik Ciprus északi részén

[7] 380 török, 411 szír, 708 türkmén, 284 iráni, 333 iraki és 1 657 egyéb állampolgár.

[8] 373 török, 85 pakisztáni, 58 nigériai, 54 szír, 20 türkmén és 280 egyéb állampolgár.

[9] A keleti támaszpont területén feltartóztatott 18 irreguláris migránsból 12 nyújtott be menedékkérelmet; őket átadták a Ciprusi Köztársaság hatóságainak. Ezek hozzáadódnak a vonalat irreguláris módon átlépő személyek teljes számához, melynek nemzetiségenkénti bontását az SWD (2019) 290. szolgálati munkadokumentum VII. táblázata tartalmazza.

keresztül érkeztek.[10] Ezeket a személyeket a keleti támaszponti területen kívül eső átkelőhelyekhez irányították, ahol ellenőrizték, hogy megfelelnek-e a Ciprusi Köztársaság beutazási feltételeinek.

A támaszponti terület tisztviselői továbbra is kiválónak értékelték a Ciprusi Köztársasággal folytatott együttműködésüket.

Az irreguláris migráció megelőzése érdekében az átkelőhelyek területén kívül a támaszponti terület rendőrsége kockázatalapú, hírszerzési információkra támaszkodó járőrözést végez. E tevékenységet a támaszponti terület vámhatósága és katonasága által folytatott járőrözés egészíti ki.

A helyi lakosok és gazdálkodók által használt, Pergamos falujában, illetve annak közelében lévő négy „nem engedélyezett átkelőhelyet” különösen nehéz ellenőrizni. A korábbi jelentésekben említettekhez hasonlóan ezek a „nem engedélyezett átkelőhelyek” továbbra is aggodalomra adnak okot, és a problémára a 2003. évi csatlakozási okmány 3. jegyzőkönyve 5. cikkének (2) bekezdése értelmében megfelelő megoldást kell találni.[11] A támaszponti területen kijelentették, hogy szükség esetén gyorsan mozgósítható állomány az irreguláris átkelőhelyek területére.

2. ÁRUK ÁTHALADÁSA

2.1. A kereskedelem értéke

A zöld vonalról szóló rendelet 4. cikke értelmében az árukat a kormány ellenőrzésén kívül eső területekről be lehet léptetni a kormány ellenőrzése alatt álló területekre, feltéve, hogy teljesülnek a 4. cikkben foglalt feltételek[12], és az árukat a Ciprusi Török Kereskedelmi Kamara által kiállított okmány kíséri. Az 1480/2004/EK bizottsági rendelet[13] 8. cikkének megfelelően a Ciprusi Török Kereskedelmi Kamara (a továbbiakban: CTKK) és a Ciprusi Köztársaság hatóságai havonta jelentést tettek azon áruk típusáról, mennyiségéről és értékéről, amelyekhez kísérőokmányokat állítottak ki.

A CTKK szerint 5 405 121 EUR összértékű áruhoz állítottak ki kísérőokmányt (az előző évben ez az érték 5 697 695 EUR volt). Ezen adatok szerint 2017-hez képest 5,1 %-kal csökkent a kísérőokmánnyal ellátott áruk összértéke.

A Ciprusi Köztársaság által benyújtott jelentések szerint a vonalat átlépő, kísérőokmányokkal rendelkező áruk kereskedelmi összértéke 1,4 %-kal – 4 856 892 EUR-ra – növekedett (az előző évben 4 790 964 EUR volt).

---

10 55 egyesült államokbeli, 96 ukrán, 63 orosz, 27 argentin és 29 bosznia-hercegovinai állampolgár.

11 HL L 236., 2003.9.23., 940. o.

12 A 4. cikk (1) bekezdése alapján az árukat teljes egészében a Ciprusi Köztársaság kormányának tényleges ellenőrzésén kívül eső területeken kell előállítani, vagy azokon az utolsó lényeges, gazdaságilag indokolt feldolgozást vagy megmunkálást valamely e célra felszerelt vállalkozásnál, a Ciprusi Köztársaság kormányának tényleges ellenőrzésén kívül eső területeken kell elvégezni.

13 A Bizottság 1480/2004/EK rendelete (2004. augusztus 10.) (HL L 272., 2004.8.20., 3. o.).

Noha nem tartozik a zöld vonalról szóló rendelet hatálya alá, a kormány ellenőrzése alatt álló területekről Ciprus északi részére irányuló kereskedelem a Ciprusi Kereskedelmi és Iparkamarától (CKIK) számadatai szerint 2018-ban nagymértékben – mintegy 14,3 %-kal, a 2017. évi 1 343 524 EUR-ról 1 151 723 EUR-ra – csökkent. A kormány ellenőrzése alatt álló területekről Ciprus északi részére irányuló kereskedelem az ellentétes irányú kereskedelem 23,7 %-át teszi ki (2017-ben ez az arány 28 % volt).

A ciprusi török közösség továbbra is olyan kereskedelmi rendszert alkalmazott, amely elviekben tükrözi a zöld vonalról szóló rendeletben foglalt korlátozásokat. A ciprusi török érdekelt felek megállapították, hogy ennek fő oka a helyi vállalkozások védelme. Nem mindig alkalmazzák azonban következetesen ezt a kereskedelmi rendszert.

2.2. Árutípus

2018-ban a műanyag termékek tették ki a kereskedelem legnagyobb részét, ezeket követte a friss hal, az építőanyagok, a hulladék- vagy törmeléktermékek.[14] A burgonyakereskedelmet a gyenge termés miatt igen alacsony szintre csökkentették.

Új termékeket vezettek be, köztük a nedves törlőkendőket, hulladék akkumulátorokat, műanyag víztartályokat és rozsdamentes acél ipari kemencéket. A vonalon áthaladó kereskedelem teljes egészében szigeten belüli kereskedelem volt.

2.3. Szabálytalanságok

A Ciprusi Köztársaság vám- és jövedéki hivatala konzultált a Bizottsággal arról, hogy a „hígító” néven bejelentett anyaggal töltött tartály, amelyet a zöld vonalon keresztül forgalmaztak, megfelel-e a zöld vonalról szóló rendelet 4. cikke (1) bekezdésében szereplő származási kritériumoknak[15]. Az ügy elemzése után a Bizottság arról tájékoztatta a vámügyi hatóságokat, hogy a keverék megfelel a 4. cikk (1) bekezdésében szereplő követelményeknek. A Bizottság ugyanakkor azt is megállapította, hogy nagy valószínűséggel sérültek az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló 1272/2008/EK rendelet rendelkezései, mivel a tartály nem felelt meg a veszélyes anyagok címkézésére vonatkozó szabályoknak. A Bizottság megosztotta értékelését a CTKK-val, amely tájékoztatta a gyártót az ilyen típusú termékek kereskedelmére alkalmazandó szabályokról.

2.4. Az áruk mozgására vonatkozó akadályok és nehézségek

A vonalon áthaladó kereskedelem akadályai továbbra is fennállnak, és a Bizottság, valamint a ciprusi török fuvarozók szerint ez is oka a kereskedelem korlátozottságának.

Amint azt korábbi jelentések[16] is megemlítették, a ciprusi török haszongépjárművek átlépése a kormány ellenőrzése alatt álló területekre még mindig megoldatlan, és egyelőre a 7,5 tonnát

[14] SWD (2019) 290. szolgálati munkadokumentum, IV. táblázat.

[15] Az 1480/2004/EK bizottsági rendelet 2. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy a Ciprusi Köztársaság hatóságainak tájékoztatniuk kell a Bizottság szolgálatait azokról az esetekről, amikor jogos kétség merül fel az áruk származási kritériumoknak való megfelelése tekintetében.

[16] Lásd például a 866/2004/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról és az alkalmazásából eredő helyzetről szóló kilencedik, tizedik, tizenegyedik, tizenkettedik, tizenharmadik és tizennegyedik éves jelentést.

meghaladó súlyú ciprusi török haszongépjárművek csak akkor léphetik át a vonalat, ha rendelkeznek a Ciprusi Köztársaság által kibocsátott, az uniós vívmányoknak teljes mértékben megfelelő okmányokkal. A Ciprusi Köztársaság hatóságai arról tájékoztatták a Bizottságot, hogy rendelkezéseket léptettek életbe annak érdekében, hogy a ciprusi törökök számára megkönnyítsék a hivatásos járművezetői engedélyek és forgalmi engedélyek megszerzését. A Bizottság meggyőződése, hogy e probléma megoldása nagyban elősegítené a kereskedelem fellendítését, mivel megkönnyítené az áruszállítást. Ezenkívül erősítené a kapcsolatokat a ciprusi gazdasági szereplők között, ezzel jelentősen hozzájárulva a két közösség közötti bizalom erősítéséhez. Következésképpen a Bizottság mérlegeli egy uniós szállításbiztonsági támogatás lehetőségét.

Ahogyan az előző évek jelentései is megállapították, a Ciprusi Köztársaság hatóságai az egészségügyi hatóságok által a Ciprus északi részén alkalmazott előállítási folyamatra vonatkozóan felvetett aggályok miatt nem engednek át feldolgozott élelmiszereket és élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokat. A jelentéstételi időszak során a Bizottság biztosította a Ciprusi Köztársaságot arról, hogy a szóban forgó termékek az alkalmazandó jogi keretek értelmében átvihetők a zöld vonalon, amit a Ciprusi Köztársaság nem tilthatna meg. Bár a zöld vonalról szóló rendelet alkalmazása szerinti további vizsgálat céljából az átkelőhelyeken vehetnek mintát a termékekből, nem akadályozhatják meg minden feldogozott élelmiszer határon való átkelését. A Bizottság javaslatot tett egy olyan mechanizmus alkalmazására, amely megkönnyítené a feldolgozott élelmiszerek és az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagok határon való átléptetését, szem előtt tartva ugyanakkor további biztonsági megfontolásokat. Az eszmecserékre, melyeket a megoldáskeresés érdekében a Bizottság szorgalmazott, e jelentés elkészültéig nem került sor. A Bizottság, amely továbbra is aggályokat táplál a zöld vonalról szóló rendelet helyes végrehajtását illetően, fontolóra veszi majd, hogy milyen megközelítésből vizsgálja tovább ezt a kérdést.

Az előző évekhez hasonlóan a ciprusi török kereskedők továbbra is arról számoltak be, hogy amikor termékeiket a kormány ellenőrzése alatt álló területek üzleteibe szeretnék eljuttatni, illetve ha e területeken áruikat és szolgáltatásaikat kívánják reklámozni, kereskedelmet akadályozó nehézségekkel szembesülnek. A kereskedők továbbra is arról számolnak be, hogy a ciprusi görögök vonakodnak ciprusi török termékeket vásárolni. Ezenfelül megemlítették, hogy mindkét közösség kereskedői sok adminisztratív problémával szembesülnek, amikor a másik közösséggel szeretnének üzleti kapcsolatba lépni. Lehetővé kell tenni, hogy mindkét oldal gazdasági szereplői szabadon, üzleti igényeik alapján alakíthassanak ki kereskedelmi kapcsolatokat.

2.5. Árucsempészet

Az árucsempészet továbbra is elterjedt jelenség, ami a vonalon keresztül történő irreguláris átkelések ellenőrzésének nehézségét tükrözi.

2018 folyamán a Ciprusi Köztársaság 1711 alkalommal foglalt le csempészárut (az előző évben ez 1334 alkalommal történt meg). 2018-ban növekedett a Ciprusi Köztársaság által lefoglalt cigaretta mennyisége (az előző évi 203 290 darabról 469 870 darabra), a cigarettasodrásra szánt dohánytermékeké ugyanakkor nőtt (az előző évi 440 259 grammról

587 513 grammra). A jelentős növekedés okát abban látják, hogy a török líra 2018 során meggyengült. Jelentős, 45 %-os növekedés történt 2017-hez képest a szellemitulajdon-jogokat sértő termékek csempészete terén is. A többi lefoglalt termék között szerepelt alkohol, növényvédő szerek, mezőgazdasági termékek, valamint állati eredetű és tejtermékek. A kerületi bíróságnál egy esetben folytattak büntetőeljárást árucsempészet miatt. Rendszerint adminisztratív bírságot és elkobzást alkalmaztak a kis mennyiségű cigarettacsempészet eseteiben.

A keleti támaszponti terület hatóságainak adatai szerint növekedett a keleti támaszponti területen történt foglalások száma: a 2017-es 432-höz képest 2018-ban 555 alkalommal foglaltak le csempészárut. Leggyakrabban – 2017-hez hasonlóan – a cigaretták és a cigarettasodrásra szánt dohánytermékek lefoglalására került sor.

Ami az ütközőzónában található Pyla falu ciprusi török lakosságának hagyományos ellátását illeti (a zöld vonalról szóló rendelet 4. cikkének (10) bekezdése), a keleti támaszponti terület igazgatási szervei ellenőrizték és nyilvántartották az építőanyag, hal, cigaretta stb. mennyiségét.

2.6. A kereskedelem elősegítése

A Bizottság továbbra is igyekezett megtalálni a módját a vonalon keresztül folytatott kereskedelem elősegítésének.

2015 júliusában a Bizottság javaslatot fogadott el a zöld vonalról szóló rendelet módosítására. A javaslat célja annak meghatározása, hogy milyen ellenőrzési mechanizmust alkalmazzanak az 1151/2012/EU rendelet alapján bejegyzett termékmegnevezések hatálya alá eső áruk tekintetében, ahol a földrajzi alkalmazási kör a Ciprusi Köztársaság olyan területeire is kiterjed, ahol a Ciprusi Köztársaság kormánya nem gyakorol tényleges ellenőrzést.[17] A módosító javaslattal kapcsolatos jogalkotási eljárás még folyamatban volt a jelentéstételi időszak végén. A javaslat alapja a Halloumi/Hellim sajtot érintő átmeneti megoldásra vonatkozó közös megegyezés, amely Ciprus újraegyesítéséig hajtandó végre, és amely Jean-Claude Juncker elnök 2015. július 16-i ciprusi látogatása során, az ő irányításával jött létre.[18]

A friss hal átléptetésének elősegítése érdekében a Ciprusi Köztársaság hatóságai az Agios Dhometios átkelőhelyen kibővítették a friss hal állatorvosi vizsgálatára rendelkezésre álló időkeretet. Az ellenőrzésekre hétköznapokon 7:30 és 15:00 óra (a vizsgálatok vége) között kerül sor.

A CTKK továbbra is közérdekként szorgalmazta a kereskedelmi tilalom feloldását valamennyi élő állatra és állati termékre vonatkozóan, amennyiben ezek a termékek megfelelnek az uniós szabályoknak és rendeleteknek. A Ciprusi Köztársaság ismételten jelezte, hogy hajlandó megvizsgálni annak lehetőségét, hogy kibővítse a kormány által ellenőrzött területekre átszállítható termékek listáját.

[17] COM/2015/0380 végleges – 2015/0165 (NLE).

[18] http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-15-5402_en.htm

A Bizottság arra buzdítja a gazdasági szereplőket, hogy használják ki az üzleti lehetőségeket, és üdvözli a Ciprusi Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Ciprusi Török Kereskedelmi Kamara rendkívüli erőfeszítéseit.

2.7. A Ciprusi Köztársaság kormányának tényleges ellenőrzésén kívül eső területeken való áthaladást követően a tényleges ellenőrzés alatt álló területekre visszavitt uniós áruk

A Ciprusi Köztársaság hatóságainak jelentése szerint 3093 árucikket vittek vissza a kormány által ellenőrzött területekre azt követően, hogy azok áthaladtak a kormány ellenőrzésén kívül eső területeken. Említés esett arról, hogy ezek a mozgások akadálymentesen mennek végbe, és legnagyobb részük a Kato Pyrgos-Karavostasi és az Astromeritis-Zhodia átkelőhelyeken keresztül történik.

2.8. A zöld vonalat átlépő személyek személyi poggyászában lévő áruk

A jelentéstételi időszak során a keleti támaszponti terület hatóságai konzultáltak a Bizottsággal a személyes felhasználásra szánt üzemanyag zöld vonalon való átvitelével kapcsolatban. A zöld vonalról szóló rendelet 6. cikke (1) bekezdésének megfelelően a vonalat átlépő személyek személyi poggyászában lévő áruk mentesülnek a forgalmi adó és a jövedéki adó, valamint egyéb adók alól, feltéve, hogy nincs kereskedelmi jellegük és összértékük nem haladja meg személyenként a 260 EUR-t. A Bizottság megerősítette a keleti támaszponti terület és a Ciprusi Köztársaság hatóságai számára, hogy a műanyag tartályokban tárolt üzemanyag tekintetében eseti elemzésre van szükség annak megállapításához, hogy az adott határátlépésnél az üzemanyag kereskedelmi célt szolgál-e, és ha nem, értéke meghaladja-e a 260 EUR-t személyenként. Ugyanakkor a zöld vonalról szóló rendelet nem ír elő semmilyen vizsgálatot a vonalat átlépő járművek szabványos üzemanyagtartályában található üzemanyagra vonatkozóan, és ezért nincs alapja visszautasítani vagy korlátozni a fent említett határátlépéseket.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

A korábbi jelentések megállapításaihoz hasonlóan a Ciprusi Köztársaság és a támaszponti terület hatóságai által a vonal engedélyezett átkelőhelyein végzett ellenőrzés kielégítő volt. Működésbe lépett két átkelőhely, Lefka-Apliki és Deryneia. A vonalat szabálytalanul átlépő személyek száma jelentősen nőtt; a Ciprusi Köztársaság növekvő aggodalommal tekint a helyzetre, mely gondos figyelemmel kísérést igényel. A Bizottság sürgeti a támaszponti terület igazgatási szerveit, hogy biztosítsák a szükséges emberi erőforrásokat a „nem engedélyezett” átkelőhelyekkel kapcsolatos probléma megoldása érdekében. A Bizottság változatlanul úgy véli, hogy kiemelkedően fontos az átkelőhelyeken megkövetelt előírások stabilitása, kiszámíthatósága és jogbiztonsága, valamint az uniós polgárok szabad mozgása.

2018-ban a vonalon keresztül folytatott kereskedelem értéke 1,4 %-kal, 4 790 964 EUR-ról 4 856 892 EUR-ra emelkedett, miközben azon áruk összértéke, amelyekhez kísérőokmányokat állítottak ki, 5,1 %-kal, 5 697 695 EUR-ról 5 405 121 EUR-ra nőtt. A kereskedelem legnagyobb részét a műanyag termékek tették ki, ezeket a friss hal, az építőanyagok valamint a hulladék- vagy törmeléktermékek követték.

A Ciprusi Kereskedelmi és Iparkamara és a Ciprusi Török Kereskedelmi Kamara folytatta szoros együttműködését, hogy mindkét közösség számára gazdasági előnyöket teremtsenek.

A jelentéstételi időszakban a kereskedelmet továbbra is bizonyos akadályok hátráltatták. A Ciprusi Köztársaság továbbra sem engedélyezi a 7,5 tonnánál nehezebb ciprusi török haszongépjárművek átlépését; 2018-ban nem történt előrelépés ebben a kérdésben. Ugyanígy a Ciprusi Köztársaság nem engedélyezi a feldolgozott élelmiszerek és az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagok határon való átléptetését. A Bizottság biztosította a Ciprusi Köztársaságot arról, hogy a szóban forgó termékek az alkalmazandó jogi keretek értelmében átvihetők a zöld vonalon, amit a Ciprusi Köztársaság nem tilthatna meg. A Bizottság javaslatot tett egy olyan mechanizmus alkalmazására, amely megkönnyítené a feldolgozott élelmiszerek és az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagok határon való átléptetését, szem előtt tartva ugyanakkor további biztonsági megfontolásokat. A jelentés elkészültéig nem történt megoldáskeresésre irányuló további kapcsolatfelvétel. A Bizottság, amely továbbra is aggályokat táplál a zöld vonalról szóló rendelet helyes végrehajtását illetően, fontolóra veszi majd, hogy milyen megközelítésből vizsgálja tovább ezt a kérdést.

Összességében – miközben a zöld vonalról szóló rendelet továbbra is megvalósítható keretet biztosít a Ciprusi Köztársaság kormányának ellenőrzése alatt álló területek vonatkozásában a személyek és áruk be- és kilépésének lehetővé tételéhez – a Bizottság továbbra is aggályosnak találja a kereskedelem alacsony általános szintjét. A Bizottság úgy véli, hogy az e jelentésben említett kereskedelmi akadályok kiküszöbölése jelentősen növelheti a zöld vonalon átívelő kereskedelmet. A Bizottság reméli, hogy a két kamarának a két üzleti közösség közötti kapcsolatok megerősítését célzó munkája szorosabb gazdasági kötelékek kialakulásához vezet.

A fentiek fényében a Bizottság a 866/2004/EK tanácsi rendelet hatékony végrehajtása érdekében továbbra is számít a Ciprusi Köztársasággal és a támaszponti területtel folytatott együttműködésre. A rendelet végrehajtását a jövőben is figyelemmel kíséri.